

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΕΣΜΩΝ: ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΟ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ ΕΤΟΣ 2024 ΣΤΙΣ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ

Στις 12 Νοεμβρίου του 2024, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας, Εξοχότατος κύριος Κυριάκος Μητσοτάκης, έφτασε στο Μπακού, για να ηγηθεί της εντυπωσιακής Ελληνικής αντιπροσωπείας στη Διάσκεψη του ΟΗΕ για το Κλίμα COP 29. Την επόμενη μέρα, στις 13 Νοεμβρίου, ο Πρωθυπουργός συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, κ. Ιλχάμ Αλίγιεφ. Αφού ο Έλληνας πρωθυπουργός συνεχάρη τον ηγέτη του Αζερμπαϊτζάν για την εξαιρετική διοργάνωση της COP29 μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, αντάλλαξαν απόψεις για διάφορους τομείς συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών. Η συζήτηση αφορούσε τη συνεργασία στο πλαίσιο των διεθνών οργανισμών, την πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη και την έναρξη απευθείας πτήσεων μεταξύ του Μπακού και της Αθήνας.

Αυτό ήταν το αποκορύφωμα του επιτυχημένου 2024 στις διμερείς σχέσεις της Ελλάδας και του Αζερμπαϊτζάν. Η συνάντηση στο τέλος του 2024 παρείχε μια εξαιρετική ευκαιρία για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια του έτους και τη διερεύνηση ευκαιριών για την περαιτέρω επέκταση της συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και του Αζερμπαϊτζάν. Και τα αποτελέσματα αυτής της συνάντησης δεν άργησαν να φανούν. Λίγες ημέρες μετά τη συνάντηση, η Aegean Airlines, ο μεγαλύτερος αερομεταφορέας της Ελλάδας, ανακοίνωσε ότι θα επαναφέρει τις απευθείας πτήσεις μεταξύ της Αθήνας και του Μπακού από τις 14 Απριλίου του 2025. Είναι αυτονόητο, ότι οι απευθείας πτήσεις μεταξύ της Ελλάδας και του Αζερμπαϊτζάν θα ενισχύσουν τις επιχειρηματικές και τουριστικές δραστηριότητες και τις διαπροσωπικές επαφές μεταξύ των χωρών.

Η συνάντηση των δύο ηγετών πραγματοποιήθηκε μετά από μια σειρά ανταλλαγών υψηλού επιπέδου μεταξύ των δύο χωρών καθ' όλη τη διάρκεια του 2024. Η Υφυπουργός Ενέργειας και Περιβάλλοντος της Ελληνικής Δημοκρατίας, η κυρία Αλεξάνδρα Σδούκου, ήταν η πρώτη που επισκέφτηκε το Μπακού την 1η Μαρτίου του 2024, για να εκπροσωπήσει την Ελλάδα στη 10η Υπουργική Συνάντηση του Διαβουλευτικού Συμβουλίου του Νότιου Διαδρόμου Φυσικού Αερίου και στη 2η Υπουργική Συνάντηση του Διαβουλευτικού Συμβουλίου για την Πράσινη Ενέργεια. Η επίσκεψη αυτή ανέδειξε για άλλη μια φορά τη σημασία της ενεργειακής συνιστώσας στις διμερείς σχέσεις του Αζερμπαϊτζάν και της Ελλάδας. Στην πραγματικότητα, η Ελλάδα και το Αζερμπαϊτζάν είναι στρατηγικοί εταίροι όσον αφορά την ενέργεια. Ο Νότιος Διάδρομος Φυσικού Αερίου συνδέει τις δύο χώρες και το έργο αυτό διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης.

Συνάντηση του Υπουργού Εξωτερικών του Αζερμπαϊτζάν Βαγρατον με την Υφυπουργό Εξωτερικών Παπαδοπούλου, Μπακού, 13 Μαρτίου 2024

Μέσω του Διαδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου (TAP), ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Νότιου

Διαδρόμου Φυσικού Αερίου, η Ελλάδα προμηθεύεται ετησίως 1 δισ. κυβικά μέτρα φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν, το οποίο αποτελεί το 18% της ετήσιας κατανάλωσης φυσικού αερίου της Ελλάδας. Το έργο αυτό αποτελεί μια ιστορία της επιτυχημένης συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών. Οι Ελληνικές εταιρείες συμμετείχαν σε όλα τα στάδια της κατασκευής του TAP στην Ελλάδα, κερδίζοντας συμβάσεις αξίας 1 δισ. ευρώ και εξασφαλίζοντας χιλιάδες θέσεις εργασίας. Ο Νότιος Διάδρομος Φυσικού Αερίου λειτουργεί ως δομική βάση για την περαιτέρω ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και του Αζερμπαϊτζάν.

Στη συνέχεια, η Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, η κυρία Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου επισκέφθηκε το Μπακού στις 13 Μαρτίου του 2024, για τις πολιτικές διαβουλεύσεις μεταξύ των Υπουργείων Εξωτερικών των δύο χωρών. Στις διαβουλεύσεις έγιναν συζητήσεις για τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών σε διμερή μορφή, καθώς και στο πλαίσιο Περιφερειακών και Διεθνών οργανισμών.

Συνάντηση μεταξύ του Υπουργού Εξωτερικών του Αζερμπαϊτζάν Μπαϊράμοφ και του Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών Γεραπετρίτη, Νέα Υόρκη, 24 Σεπτεμβρίου

Συνάντηση του Προέδρου του Αζερμπαϊτζάν Ι. Αλίεφ με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας Κ. Μητσοτάκη, Μπακού Αζερμπαϊτζάν, 13 Νοεμβρίου 2024

Στο Μπακού την δέχθηκαν επίσης ο Υπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, κύριος Τζεϊχούν Μπαϊράμοβ. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, τα μέρη διερεύνησαν τις διάφορες πτυχές των σχέσεων μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και της Ελλάδας σε διμερείς και πολυμερείς πλατφόρμες, τη διαδικασία συμφιλίωσης του Αζερμπαϊτζάν και της Αρμενίας και τα περιφερειακά ζητήματα.

Οι πλευρές συμφώνησαν ότι οι σχέσεις μεταξύ των ηγετών των δύο χωρών και οι πολιτικές διαβουλεύσεις μεταξύ των Υπουργών Εξωτερικών είναι σημαντικές για τη χάραξη της πορείας ανάπτυξης των διμερών σχέσεων. Υπογράμμισαν τη σημασία της καλλιέργειας των σχέσεων σε πολιτικούς, οικονομικούς, εμπορικούς, ενεργειακούς, γεωργικούς, τουριστικούς, ανθρωπιστικούς και άλλους τομείς και διαπίστωσαν την ανάγκη επέκτασης της συνεργασίας σύμφωνα με τα συμφέροντα των δύο εθνών.

Οι δύο πλευρές υπογράμμισαν, επίσης, τη σημασία της ενεργειακής συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών και αναφέρθηκαν στην εξαιρετική σημασία του Νότιου

Διαδρόμου Φυσικού Αερίου, του Διαδριατικού Αγωγού, καθώς και του Διασυνδεδετήριου Αγωγού Φυσικού Αερίου Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB). Εξέφρασαν την αισιοδοξία, ότι από την άποψη αυτή, η επιτυχής συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών στον ενεργειακό τομέα θα συμβάλει στην ανάπτυξη και τη σταθερότητα της περιοχής.

Στις 10-12 Απριλίου, ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, κύριος Φαρίζ Ρζάγιεβ, ανταπέδωσε την επίσκεψη του στην Αθήνα, όπου συναντήθηκε με τον Υπουργό Εξωτερικών κύριο Γιώργο Γεραπετρίτη, την Υφυπουργό Εξωτερικών, κυρία Α. Παπαδοπούλου, καθώς και με τα στελέχη του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Κατά τις συναντήσεις, οι πλευρές αντάλλαξαν απόψεις για την τρέχουσα κατάσταση και τις προοπτικές συνεργασίας σε διμερή και πολυμερή βάση, καθώς και για τα θέματα της Περιφερειακής και Διεθνούς ατζέντας. Στο πλαίσιο της επίσκεψης ο κύριος Φ. Ρζάγιεβ συμμετείχε επίσης σε συζητήσεις πάνελ του 9ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών αφιερωμένο στη Συνδιάσκεψη των Μερών της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική

Αλλαγή (COP). Τόνισε τις προετοιμασίες για την COP29 στο Αζερμπαϊτζάν, καθώς και τα μέτρα που έχει λάβει η χώρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη των εναλλακτικών πηγών ενέργειας.

Λίγους μήνες αργότερα, καταφέραμε να πραγματοποιήσουμε στο Μπακού την 5η Συνεδρίαση της Μικτής Επιτροπής για τη συνεργασία σε οικονομικούς, βιομηχανικούς και τεχνολογικούς τομείς μεταξύ της κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν και της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Ελλάδας.

Στη συνάντηση της 13ης Ιουνίου, τονίστηκε ότι ο εμπορικός κύκλος εργασιών μεταξύ των δύο χωρών ανήλθε πέρυσι σε 1,4 δισεκατομμύρια δολάρια και ότι ο Νότιος Διάδρομος Φυσικού Αερίου διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εξασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας. Επισημάνθηκε η συμβολή του αζερμπαϊτζάνικου φυσικού αερίου στη διαφοροποίηση των πηγών και την απαλλαγή από τον άνθρακα στην Ευρώπη μέσω του Διαδριατικού Αγωγού (ΤΑΠ) και του διασυνδεδημένου αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB). Ο υπουργός Ενέργειας, κύριος Παρβίζ Σαχμπάζοβ, ο οποίος είναι συμπρόεδρος της Μικτής Επιτροπής από την αζερμπαϊτζάνικη πλευρά, δήλωσε ότι από τα 36,8 δισεκατομμύ-

ρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου που παραδόθηκαν στην Ευρώπη σε διάστημα 3,5 ετών, περισσότερα από 3,6 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα, ή το 10%, ήταν για την Ελλάδα: «Πέρυσι περίπου το 18% της ζήτησης φυσικού αερίου της Ελλάδας καλύφθηκε με το αζερμπαϊτζάνικο αέριο. Μέχρι το τέλος του έτους αναμένεται να εξαχθούν στην Ελλάδα 1,2 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα φυσικού αερίου».

Ο Έλληνας υφυπουργός Εξωτερικών, κύριος Κώστας Φραγκογιάννης, δήλωσε ότι η Συνεδρίαση της Επιτροπής αντανάκλα την πρόθεση των χωρών να οικοδομήσουν διμερείς σχέσεις: «Δημιουργήθηκε ένας πρωτοποριακός μηχανισμός για τη συνέχιση της ανάπτυξης και προώθησης των σχέσεων συνεργασίας σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου και των επενδύσεων, των μεταφορών, της γεωργίας, της ενέργειας, της τεχνολογίας, της υγειονομικής περίθαλψης και του τουρισμού. Συνολικά, η 5η Συνεδρίαση της κοινής Διακυβερνητικής επιτροπής θέτει τα θεμέλια για έναν συνεχή, εποικοδομητικό, γόνιμο διάλογο και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ της Ελλάδας και του Αζερμπαϊτζάν».

Στη Συνεδρίαση συζητήθηκαν θέματα ανάπτυξης της συνεργασίας στους τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας, των μεταφορών, του τουρισμού, της γεωργίας, της

5η συνεδρίαση της Μικτής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας μεταξύ Αζερμπαϊτζάν και Ελλάδας, Μπακού, 13 Ιουνίου 2024

Υπογραφή του Μνημονίου Κατανόησης μεταξύ του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών και Επενδύσεων της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν και του Οργανισμού "Enterprise Greece"

ενέργειας, της εκπαίδευσης, της υγείας, του πολιτισμού και άλλους τομείς. Στο πλαίσιο της Επιτροπής, εγκρίθηκε ένα διετές σχέδιο δράσης, το οποίο καθορίζει τον οδικό χάρτη της συνεργασίας σε όλους τους τομείς. Στο τέλος της συνάντησης, υπεγράφησαν το Πρωτόκολλο της 5ης Συνεδρίασης της Μικτής Επιτροπής για τη συνεργασία στον οικονομικό, βιομηχανικό και τεχνολογικό τομέα μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και της Ελλάδας και ένα Μνημόνιο Συνεννόησης (MOU) μεταξύ του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών και Επενδύσεων της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν (AZPROMO) και του Οργανισμού «Enterprise Greece».

Τέλος, στις 24 Σεπτεμβρίου, στο περιθώριο της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, οι Υπουργοί Εξωτερικών του Αζερμπαϊτζάν και της Ελλάδας πραγματοποίησαν μια καρποφόρα συνάντηση. Στη συνάντηση επισημάνθηκαν κοινές οικονομικές και ενεργειακές πρωτοβουλίες, που αναδεικνύουν τη σημασία της Περιφερειακής πολυδιάστατης συνεργασίας.

Όλες αυτές οι αλληλεπιδράσεις και οι θετικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους δείχνουν τη σημασία που δίνουν και οι δύο χώρες στις διμερείς τους σχέσεις και την πολιτική βούληση που υπάρχει για περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση αυτών των σχέσεων.

Ο Υπουργός Ενέργειας του Αζερμπαϊτζάν, Παρβίζ Σαχμπάζοβ και ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Ελλάδας, Κώστας Φραγκογιάννης ανταλλάσσουν αντίγραφα των ντοκουμέντων

Πιστεύω ότι το 2024 δημιούργησε μια ευνοϊκή συνθήκη για την ανύψωση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών -των σχέσεων που έχουν ένα μεγάλο δυναμικό ανάπτυξης- σε ένα νέο επίπεδο. 🌟

